

Op weg naar belijdenis

Goede Herderkerk Emmen

Jaargang belijdeniscatechese

Naam:

© Deze Jaargang Belijdeniscatechese is geschreven door W.Kuipers en J.Haveman voor de
Gereformeerde kerk *de Open Poort* te Hattem-Noord, 2007-2008
update september 2010
update oktober 2011 voor de Goede Herderkerk te Emmen

Inhoud

Introductie: Wie ben jij?

- 0) Ken je zelf
- 1) Zonde dat er zonde is
- 2) Geloven en belijden
- 3) God leren kennen
- 4) God leren kennen: de Vader
- 5) God leren kennen: de Zoon
- 6) God leren kennen: de heilige Geest
- 7) Jouw vrucht en gaven van de Geest
- 8) De kerk – jouw leven?!
- 9) Waar ben je kerk voor?
- 10) Kerkgeschiedenis: Afscheiding, Doleantie, Vereniging
- 11) Kerken op rij
- 12) Jouw uitverkiezing
- 13) Jij gereformeerd?!
- 14) Jij en je belijdenis
- 15) Je bent gedoopt – nu nog avondmaal vieren!
- 16) Je omgang met de Here
- 17) Je toekomst(verwachting)
- 18) Heb jij een bijbels vrouwbeeld?
- 19) Leiding van God in je leven
- 20) Huwelijk en samenwonen
- 21) Belijdenis doen

Introductie: Wie ben jij!?

Kennismaking

In deze les gaat het over wie jij bent. Vertel iets over jezelf, wat je doet, wat je hobby's zijn, waar je goed in bent, en waar juist niet.

Verwachting en doelen

Vertel wat je van dit jaar, deze catechese verwacht en wat je eigen doel is

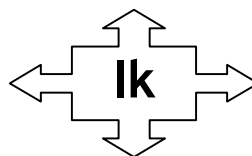
Belangrijke dingen voor dit seizoen:

- doe niet eerder belijdenis dan dat je het ook echt zelf van harte wil
- samen groeien, openheid naar elkaar toe, ruimte voor vragen
- gesprekken met ouderlingen, een voor de kerst, en een voor het doen van de geloofsbelijdenis
- belijdeniskamp, ± mei 2012
- geloofsbelijdenis *Deo Volente* op **zondag 10 juni 2012**

Vragen/opmerkingen?

Ter voorbereiding op de volgende les:

Gereformeerde antropologie - mens is relationeel wezen

Les 0 Ken jezelf

Hoe kijk je naar jezelf!?

Wat zijn je eigen sterke en wat je zwakke kanten? Wat vind je goed bij jezelf? Wat zou je graag willen ontwikkelen of bijstellen?

Welke spiegel houd jij je voor?

Hoe je naar jezelf kijkt en jezelf beoordeelt heeft alles te maken met je beeld van een ander mens of je ideale zelfbeeld. Welke risico's/valkuilen liggen daarbij op de loer? Wat herken je daarvan bij jezelf?

Zaaien en oogsten

Lees Galaten 6:7,8. Wat zegt deze tekst als het gaat om het ontwikkelen van een goed zelfbeeld?

Focus op Christus

Wat hoort je focus te zijn volgens Kolossenzen 3:1-4 en 23,24? Hoe kun je dat voor jezelf concreet maken? Vergelijk met Romeinen 12:2 en Filippenzen 2:5

Hoe denkt God over jou?

Geef het antwoord na het lezen van de volgende Bijbelgedeelten:

Psalm 139:13-16

Jesaja 43:4

Jesaja 49:16

Jeremia 29:11

Groeien in een krachtig zelfbeeld

Hoe kun je groeien in een gezond en evenwichtig zelfbeeld? Betrek hierbij Kolossenzen 2:6,7 en Hebrëeën 10:24,25

Les 1 Zonde dat er zonde is...

Wat is zonde?

Probeer eens te verwoorden wat je daar onder verstaat.

Visies op zonde

Reageer op de volgende visies:

- romantisch: iedereen heeft nog een 'blanke pit' over
- oppervlakkig: het is iets van zware criminelen en corrupte politici / 'iedereen zondigt toch!'
- oordelend: het is iets wat andere mensen doen

Lees ook Zondag 3 van de Heidelbergse Catechismus

Wat vindt God ervan?

Lees de teksten en probeer het daarna zelf te verwoorden

Genesis 3:14-19

Psalm 51:7

Romeinen 3:9-18

1 Johannes 1:6-10

Waarom is de zonde zo erg?

Spanning in je leven

Wat herken jijzelf van Romeinen 7:21-25?

Stellingen

Reageer op de volgende stellingen:

- 1) Zonde is het missen van je doel
- 2) We worden geen zondaars omdat we zondigen, maar zondigen omdat we zondaars zijn
- 3) Zwak zondebesef leidt tot een zwak geestelijk leven
- 4) Zonde – kan ik er wat aan doen!?

Lees onderstaande tekst.

1. Onderstreep de zinnen die je aanspreken.
2. Met welke stellingen ben je het wel en niet eens en waarom?
3. Wat is volgens Wells het grote probleem van de zonde?

Misdaad en straf – En zonde dan?

Opmerkingen van Paul Wells, in het boek 'De ergernis van het kruis. Over de verzoening tussen God en mensen (Samenvatting)

Het is gemakkelijk om van praten over *zonde* af te glijden naar praten over *zonden* om onszelf zo te beperken tot bepaalde problemen die gemakkelijk kunnen worden geclassificeerd. De zonde, echter, is enkelvoudig voordat die meervoudig is en raakt de fundamentele toestand van de mens in het leven. Zonde is niet in de eerste plaats wat we *doen*, maar wat we *zijn*. Bovendien, als we kijken naar de zonde, lijkt het wel of we de bodem proberen te zien van een modderige vijver. Zonde is duister en onbegrijpelijk. Waarom zouden we zondigen en waarom zondigen we steeds weer?

Het raadsel is dat niemand de zonde van nature onprettig vindt, maar plezierig en bevredigend – op zijn minst totdat zijn vergiftigende puin de atmosfeer van ons leven begint te vervuilen. Toch kan de negatieve gerichtheid van de zonde niet in twijfel worden getrokken, omdat we dag in dag uit lijden aan de zonde, door onze eigen natuur als zondaren en door die van de mensen om ons heen. De zondigheid van de mens is geen denkbeeldig kwaad, maar een kwaad dat de realiteit van het probleem van de mens laat zien.

Het staat allereerst in verhouding tot God en bepaalt de toestand van de huidige verhouding van de mens met Hem: „Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, en gedaan wat kwaad was in uw ogen.” (Psalm 51) David ziet zijn zonde allereerst als breuk in de relatie met God. De zonde van de mens grieft God.

Zondekennis moet, net als kennis van de verlossing, worden geopenbaard. Alhoewel de mens kan weten dat het niet goed is zoals het is en dat er verbetering moet komen, kan alleen de Schrift ons vertellen dat het verbond is verbroken en wat zonde is, namelijk verzet en opstand tegen God.

In dit licht kunnen we tot 3 conclusies komen ten aanzien van de aard van de zonde:

1. Zonde is kenmerkend en essentieel voor de gevallen menselijke natuur. Zonde ligt aan de wortel van alles.
2. Zonde drukt een houding van verwerping en opstand tegen Gods goedheid uit.
3. Zonde is een negatieve houding tegenover God die ook het verderf van de persoon en van sociale verhoudingen met zich mee brengt.

Zeggen dat de mens gered moet worden van de zonde betekent dat hij gered moet worden van zichzelf.

Les 2 Geloven en belijden

Wat geloof je

Schrijf eens op wat de kern van je geloof is

Wat is geloven?

*Probeer in tweetallen een antwoord te formuleren op deze vraag.
Betrek hierbij Zondag 7 HC (en de teksten daarbij genoemd)*

Aantekeningen:

Wat heb je aan je geloof?

Leg aan een (niet gelovige) vriend(in) uit waarom jij gelooft en wat het voordeel daarvan is.

„Geloven is voor domme mensen.”

Karl Marx: „Godsdienst is opium voor het volk.”

Reageer op deze stellingen. Zet argumenten voor en tegen tegenover elkaar.

Is geloven vooral een kwestie van gevoel?

Wat denk je?

Lees Matteus 10:32,33

Wat zegt dit woord van Jezus jou?

tota

Lees de onderstaande redenering van Pascal en het verhaal van Griffith.

1. Wat valt je op?
2. Wat spreekt je het meest aan en waarom?
3. Ken je zelf een ervaring als die van Griffith?

De redenering van Blaise Pascal

Stel dat de wereld zo'n 1000 religies en levensbeschouwingen kent. Pakweg 100 daarvan beloven eeuwig heil en eeuwige straffen in de een of andere vorm. Kiest men niet voor 1 van deze religies, dan is het zeker dat men van geen van deze beloften kan profiteren en is de kans groot dat men – als 1 van deze religies waar is – zal moeten lijden onder de straffen. Wie echter kiest voor de ware religie, kan tegen een betrekkelijk geringe investering groot geluk oogsten. De kans dat men goed kiest, is niet groot: slechts 1%. Niettemin is zo'n kans groter dan nul *en het is dus redelijker* om ten minste 1 van deze religies aan te hangen dan helemaal geen, of een religie die niets belooft of dreigt voor de eeuwigheid. Een computer zou het dan ook wel weten. De reden dat geen mens overtuigd wordt door zo'n redenering, terwijl tallozen graag een gokje wagen in de loterij (waar de winstkansen vele malen kleiner zijn), ligt simpelweg hierin, dat mensen geen zuiver rationele wezens zijn. Hun verstand, zegt Pascal, wordt aangestuurd door verborgen motieven, invloeden, verleidingen e.d.

Het verhaal van Bede Griffith

Op een dag tijdens mijn laatste semester was ik 's avonds alleen aan het wandelen en hoorde ik de vogels in koor en uit volle borst zingen, zoals je dat in die tijd van het jaar alleen bij zonsondergang of zonsopgang hoort. Ik herinner me nu de schok van verrassing waarmee dat zingen tot mijn oren doordrong. Het leek wel of ik de vogels nooit eerder had horen zingen, en ik vroeg me af of ze het hele jaar door zo zongen zonder dat ik het ooit had opgemerkt. Al lopend zag ik een paar meidoorns in volle bloei, en opnieuw dacht ik dat ik zo iets nog nooit eerder had gezien en dat ik nog nooit zo'n heerlijke geur had geroken. Als ik plotseling tussen de bomen van de Hof van Eden was neergezet en een engelenkoor had horen zingen, zou me dat niet meer hebben verwonderd. Toen kwam ik bij de plek waar de zon boven het sportterrein onderging. Plotseling steeg naast de boom waar ik bij stond een leeuwerik op en jubelde zijn lied uit boven mijn hoofd, en daalde daarna, nog steeds zingend, neer om te rusten. Toen werd alles stil – de zonsondergang vervaagde en de sluier van de schemering begon de aarde te bedekken. Ik herinner me nu het gevoel van ontzag dat me beving. Ik had de neiging neer te knielen, alsof ik me in de aanwezigheid van een engel bevond, en ik durfde nauwelijks naar de hemel te kijken, alsof slechts een sluier me van het aangezicht van God scheidde. *(opgenomen in Charles Taylor, Een seculiere tijd, blz 46)*

Les 3 God leren kennen

Welk beeld heb jij van God. Wie is God voor jou?

Probeer dat eens voor jezelf te verwoorden. Hoe kom je aan zo'n godsbeeld?

Hoe kijken anderen naar God?

God als:

- Iets (*letsisme; onpersoonlijke godheid*)
- Sinterklaas (*Hij geeft je wat je vraagt*)
- Big Brother (*Hij houdt je constant in de gaten*)
- Autoritaire vader (*Hij duldt geen tegenspraak*)
- Vader als kameraad
- Horlogemaker (*Deïsme: Hij zet alleen alles in beweging*)
- Ontwerper (*Intelligent Design*)
- Therapeut (*voel je goed*)

Drie vormen:

Theïsme God heeft alles gemaakt (Jodendom, Christendom, Islam)

Pantheïsme God is alles, onpersoonlijke God die letterlijk het heelal is (Hindoeïsme, New age)

Atheïsme Er is geen god. Humanisme

Wat is eigenlijk God kennen?

Hoe kun je God leren kennen zoals Hij is?

Wat zeggen de volgende bijbelteksten over het omgaan met God?

Exodus 3:13,14

Leviticus 20:26

Prediker 5:1

Psalm 111:9

Johannes 8:19

Lees de bijlage 'God is onbereikbaar'.

Welke gedachten spreken je aan en welke niet? Waarom?

God is onbereikbaar

Na een tijd van 'eerst zien, dan geloven' hebben mensen opnieuw besef gekregen van diepere lagen van het bestaan. In dat kader is het ook weer mogelijk over God te spreken.

Waarnemingen:

1) God is het laatste en diepste geheimenis, de bron van alles en het geheimenis dat blijft over de grenzen van de dood heen. Bij 'God' moeten we ons hier geen persoon voorstellen. God is een geheimenis en niet beschrijfbaar zoals objecten en personen. Hij heeft te maken met het mystieke dat intuïtief ervaren wordt als een geheimnisvolle aanwezigheid, als een bijzondere lichtval en vreemde gemoedstoestand. Hij heeft te maken met liefde en richtingwijzer in het leven.

Negatieve theologie: we kunnen niet vastleggen wie God is in positieve stellingen; dat suggereert teveel dat we God in de hand hebben, alsof wij Hem zouden kunnen bevatten.

Mystiek: „God is wijzenloze wezenheid“ (Jan van Ruusbroec), 'het licht dat duister is'.

Oosters-orthodoxe theologie: niet de orthodoxie als rechte leer, maar als rechte eer.

2) Voor de moderne religiositeit is de dubbelzinnigheid van het geheimenis teveel gezegd. Het gemeenschappelijke is de ongrijpbaarheid van het goddelijke, maar wat bij de mystiek onzegbare grootheid is, is hier vaagheid. Wat daar bodemloze diepte is, is hier hopeloze oppervlakkigheid.

letsisme: er is iets na de dood, dat ons verstand te boven gaat, dat onze zichtbare werkelijkheid doordringt en dan bij voorkeur als positieve kracht.

3) Westerse academische theologie: God is niet beschrijfbaar in menselijke taal, God is transcendent (Immanuel Kant). Wij bewegen ons altijd binnen de kring van ons immanente denken. Harry Kuitert: „Alle spreken over boven komt van beneden.“ We kunnen niet anders dan in metaforen over God spreken – altijd bij benadering. Dat verhindert ook dat we op God de hand gaan leggen. God is altijd groter en gaat nooit in ons menselijke denken op. Hij is een 'zoekontwerp'. De toets daarvan is, of een model ons oriëntatie in ons leven geeft: zingeving, doel, moed, troost. We kunnen dat in feite alleen maar op onze eigen manier doen.

Thin language: het spreken over God wordt erg dun – het zijn meer algemeenheden, zoals 'God is de diepste werkelijkheid', 'God is het zijn zelf'.

Thick language: taal vullen met een specifieke traditie: 'God is liefde'. Mensen leven niet bij abstracties, maar bij concrete invullingen van hun geloof. Tegelijk: hoe meer de taal is ingevuld, des te meer specifiek is die en des te meer exclusief, en daarmee weer bron voor conflict. En ook blijft het taal van beneden, het blijven onderwerpen van onszelf.

Men kan privé godsdienstig leven en dat kan grote waarde voor mensen hebben, maar men kan er geen objectieve waarheidsclaims aan verbinden, want die zijn nooit na te trekken omdat ze per definitie gaan over wat de voor ons toegankelijke werkelijkheid te boven gaat. In feite is het alleen de zelftranscendentie van ons eigen bewustzijn.

4. Als dat godsdienst is, dan is dat de theologie van Klaas Hendrikse: geloven in een god die niet bestaat. Maar als je alleen voor de moraal in God zou moeten geloven, waarom zou je dat dan doen? Ook ongelovigen kunnen ethisch heel verantwoord leven. En een religie die niets anders is dan motivatie en zingeving lijkt ook overbodig – mensen vinden ook zin in relaties, werk, hobbys en geschiedenis. Als er dan nog godsdienst is, dan is dat om oneigenlijke doeleinden. En dat is precies de conclusie die veel mensen vandaag trekken: *God zegt mij niets meer.*

Les 4 God leren kennen: de Vader

Vaderbeeld

Waar denk jij aan bij Vader?

Aardse vader :

Hemelse Vader:

→ *Wat heeft dat beeld beïnvloed, en wat is het wezenlijke verschil tussen beide?*

'Vader' in de bijbel

Zoek de teksten op en trek conclusies.

Deuteronomium 32:6

Jesaja 63:16

Hosea 11:1-3

Maleachi 1:6

Lucas 15:11-32

Vader van Jezus

Welke conclusies kun je trekken uit Johannes 5:19-23, 10:30 en 20:17?

Staat dat op één lijn met hoe wij God Vader mogen noemen?

Vergelijk ook Zondag 9 HC

Almachtige Vader

Wat betekent het voor jou dat God almachtig is? Waar loop je tegenaan als je dat gelooft?

Hoe ga je daarmee om?

Vader - kind

„...met een beroep op Gods barmhartigheid vraag ik je om jezelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in zijn dienst te stellen, want dat is de ware eredienst voor jou.

[Romeinen 12:1]

→ *wat betekent dit voor jou?*

→ *hoe geef je dat in het dagelijks leven vorm en inhoud?*

Les 5 God leren kennen: de Zoon

Wie is Jezus voor jou!?

Vertel in 1 minuut aan iemand anders wie de Here Jezus voor jou is, wat Hij voor jou betekent.

Noteer eventueel eerst wat steekwoorden:

'Wie zeggen de mensen dat Ik ben?'

Samen lezen: Marcus 8:27-29.

Wat valt je op?

Ketters over Jezus

Bedenk zelf eens wat afwijkende meningen over Jezus. Waar zouden mensen m.b.t. de Here Jezus tegenaan lopen?

Jezus kennen

Geef eens per onderdeel aan waar jij aan denkt c.q. wat er bij jou naar boven komt.

a. Jezus woorden. Wat leerde Hij ons?

b. Jezus daden. Wat liet Hij zien?

c. Jezus dood. Wat zegt het kruis?

Jezus navolgen: WWJD

Wat betekent Jezus leven voor jou persoonlijk? Hoe kun jij het Hem concreet in jouw leven voor het zeggen geven? Wat inspireert jou in Hem?

Wie is Jezus voor jou?

Moet je je mening over Hem bijstellen?

Fragment uit het boek van Tim Keller, *In alle redelijkheid. Hoofdstuk 12. Het ware verhaal van het kruis.*

KELLER IN ALLE REDELIJKHEID

hij (in *Navolging*) "goedkope genade" noemde. Hij negeerde de zonde niet en verontschuldigde haar ook niet. Hij verzette zich er rechtstreeks tegen, ook al kostte het hem alles. Zijn vergeving was ook duur omdat hij weigerde te haten. Hij ging door het kwellende proces dat nodig is om je vijanden lief te hebben. Zijn verzet tegen hun kwaad was daarom afgemeten en moedig, niet giftig of wreed. Het verrassende bewijs hiervoor is te vinden in de brieven die Bonhoeffer schreef terwijl hij in de gevangenis zat. Het ontbreken van bitterheid is opmerkelijk.

Maak je alsjeblieft nooit ongerust over mij, maar vergeet niet voor me te bidden – ik weet zeker dat je dat niet doet. Ik ben zo zeker van Gods hand die mij leidt, dat ik hoop altijd in die zekerheid te mogen blijven. Je moet er nooit aan twijfelen dat ik dankbaar en opgewekt de weg ga waarop ik word geleid. Mijn leven was boordevol van Gods goedheid en mijn zonden zijn bedekt dankzij de vergevende liefde van de gekruisigde Christus.⁴

We zien Bonhoeffer hier simpelweg in de praktijk brengen wat Jezus voor hem had gedaan. Jezus had zijn zonden gedragen en de kosten daarvan op zich genomen. Nu is Bonhoeffer vrij om hetzelfde voor anderen te doen. Bonhoeffer gebruikt de vergeving van God om menselijke vergeving te begrijpen. Maar laten we Bonhoeffers schitterende voorbeeld van menselijke vergeving nu gebruiken om de vergeving van God te begrijpen.

De vergeving van God

"Waarom moest Jezus sterven? Kon God ons niet gewoon vergeven?" Dit is wat veel mensen vragen, maar nu zien we in dat niemand "gewoon" vergeeft als er sprake is van ernstig kwaad. Vergeving betekent zelf voor de kosten opdraaien in plaats van de dader, zodat je uit liefde de ander kunt zoeken en je in wilt zetten voor de vernieuwing en verandering van je vijand. Als je vergeeft, absorbeer je zelf de schuld van de zonde. Iedereen die groot kwaad vergeeft, gaat door een dood heen naar een opstanding en ervaart spijkeers, bloed, zweet en tranen.

Verrast het ons dan dat toen God besloot ons te vergeven in plaats van ons te straffen om alles wat wij hem en elkaar hadden aangedaan bijzelf

HET (WARE) VERHAAL VAN HET KRUIS

in de persoon van Jezus Christus aan het kruis ging om daar te sterven? Het is zoals Bonhoeffer zegt: iedereen die vergeeft, draagt de zonden van de ander. Aan het kruis zien we God zichtbaar en kosmisch doen wat ieder mens moet doen om iemand te vergeven, zij het op een oncinidig grotere schaal. Ik zou zeggen dat menselijke vergeving zo werkt omdat we onvermijdelijk het beeld van onze Schepper reflecteren. Daarom moeten we niet verbaasd zijn dat als *wij* het gevoel hebben dat de enige manier om het kwaad te overwinnen het doorlopen van de lijdensweg van de vergeving is, dit in veel grotere mate geldt voor God. Want zowel Gods hartstochtelijke strijd tegen het kwaad als zijn liefdevolle verlangen om anderen te vergeven, zijn oncinidig veel groter dan de onze.

Op dit punt is het cruciaal om ons eraan te herinneren dat het christelijk geloof Jezus Christus altijd heeft verstaan als God.⁵ God veroorzaakte geen pijn bij een ander, maar absorbeerde aan het kruis de pijn, het geweld en het kwaad van de wereld in zichzelf. De God van de Bijbel lijkt dus helemaal niet op de godheden uit de oudheid die om ons bloed vragden om hun wraak te stillen. Nee, dit is een God die mens wordt en zijn eigen levensbloed opoffert om morele gerechtigheid en genadige liefde te uren zodat hij op een dag al het kwaad kan vernietigen zonder ons te verwoesten.

Daarom is het kruis niet simpelweg een mooi voorbeeld van opofferende liefde. Het is niet bewonderenswaardig je leven onnodig weg te gooien, dat is zelfs verkeerd.⁶ Jezus' dood is alleen een goed voorbeeld als het meer is dan een voorbeeld, als het iets was dat absoluut noodzakelijk was om ons te redden. En dat was het. Waarom *moest* Jezus sterven om ons te redden? Er moest een schuld worden betaald... God betaalde haar zelf. Er moest een straf worden gedragen... God droeg haar zelf. Vergeving is altijd een vorm van duur lijden.

We hebben gezien hoe dure menselijke vergeving een licht werpt op de goddelijke vergeving. Maar uiteindelijk is de vergeving van God de diepste grond en bron voor de menselijke vergeving. Bonhoeffer getuigt hiervan herhaaldelijk als hij zegt dat het Jezus' vergeving was die hem zo op Gods liefde deed vertrouwen dat hij een leven van offerende dienst aan anderen kon leven.

Les 6 God leren kennen: de heilige Geest

Wat heb jij met de heilige Geest!?

Meer van de Geest?

Je hoort tegenwoordig nogal eens dat mensen 'meer van de Geest' willen. Wat bedoelen ze daarmee, hoe komt dat, en wat vind jij daarvan?

De heilige Geest in het Oude Testament

Kun je bijbelgedeelten noemen uit het OT waarin de heilige Geest actief aanwezig is?

De heilige Geest in het Nieuwe Testament

Lezen en bespreken Johannes 14:15-27 en Johannes 16:5-15.

Doop met de heilige Geest?

Lezen en bespreken Handelingen 19:1-7.

Wat doet de heilige Geest?

Lees Zondag 20 HC en geef antwoord op die vraag.

Kun je dat aanvullen met wat je zelf uit de bijbel weet?

Extra: verschil apostolische geloofsbelijdenis en belijdenis van Nicea

Leesstof: Westminster Confessie hoofdstuk 34

Opdracht: streep drie dingen aan die je erg aanspreken.

De Westminster Confessie, hoofdstuk 34 – de heilige Geest

1 De Heilige Geest is de derde Persoon in de Drieëenheid. Hij gaat uit van de Vader en de Zoon, is van hetzelfde wezen met Hen, aan Hen gelijk in macht en heerlijkheid. Wij moeten in Hem, samen met de Vader en de Zoon, geloven, Hem liefhebben, gehoorzamen, en Hem alle eeuwen door aanbidden.

2 Hij is de Here en Gever van het leven, alomtegenwoordig in de natuur, en de bron van alle goede gedachten, zuivere begeerten en heilige overleggingen onder de mensen. Door Hem werden de profeten bewogen om het Woord van God te spreken, en alle schrijvers van de Heilige Schriften geïnspireerd om Gods gedachten en wil onfeilbaar vast te leggen. De bedeling van het evangelie is in het bijzonder aan Hem toegewezen. Hij bereidt de weg ervoor, begeleidt het met zijn overtuigingskracht, en legt de boodschap ervan met klem op het verstand en geweten der mensen, zodat degenen die het genadige aanbod ervan verwerpen niet alleen geen enkele verontschuldiging kunnen aanvoeren, maar ook schuldig zijn aan de zonde van het weerstaan van de Heilige Geest.

3 De Heilige Geest, Die de Vader altijd bereid is te geven aan allen die Hem erom vragen, is de enige krachtdadige Bewerker van de toediening der verlossing. Hij overtuigt mensen van zonde, beweegt hen tot berouw, wederbaart hen door zijn genade, en overtuigt hen en stelt hen in staat om Jezus Christus door geloof te omhelzen. Hij verenigt alle gelovigen met Christus, woont in hen als hun Trooster en Heiligmaker, geeft hun de geest van de aanneming tot kinderen en van het gebed, en voert al de genadige tekenen uit waardoor zij worden geheiligd en verzegeld tot de dag der verlossing.

4 Door de inwoning van de Heilige Geest worden alle gelovigen, levend verenigd met Christus Die het Hoofd is, zo met elkaar verenigd in de kerk, die zijn lichaam is. Hij roept en zalft dienaren tot hun heilig ambt, bekwaamt alle andere ambtsdragers in de kerk voor hun speciale werk, en verleent allerlei talenten en genadegaven aan haar leden. Hij geeft kracht aan het Woord en aan de verordeningen van het evangelie. Door Hem zal de kerk bewaard blijven, worden vermeerderd tot zij de aarde zal bedekken, worden gezuiverd, en tenslotte volmaakt heilig gemaakt voor Gods aangezicht.

Les 7 Jouw vrucht en gaven van de Geest

1. Charismatisch?

Wat roept deze term bij jou op, waar denk je aan, wat weet je hier van?

2. Gaven en vrucht

Wat is het verschil tussen gaven van de Geest en vrucht van de Geest?

Lees enkele bijbelgedeelten die hiermee verband houden: Johannes 15:1-17, Romeinen 8, Galaten 5:13-26, Romeinen 12:6-8

3. Jouw gaven van de Geest

Je hebt nu in de bijbel gelezen over wat God door de Heilige Geest aan gaven wil schenken. Herken je er ook iets in van wat jezelf aan gaven bezit? Noem eens een gave op die je van God hebt gekregen en waarmee je binnen de gemeente iets mee zou willen doen.

4. Gaven en taken

Waar wordt er in het Nieuwe Testament gesproken over de Heilige Geest en op welke wijze. Bekijk het onderstaande schema.

(Zie Floor: De gaven van de Heilige Geest in bijbels perspectief)

Rom 12:6-8	1 Kor 12:8-11	1 Kor 12:28	Ef 4:11	1 Petrus 4:11
Profetie	Wijsheid	Apostelen	Apostelen	Preken
Geloof	Kennis	Profeten	Profeten	Dienen
Dienen	Geloof	Leraars	Evangelisten	
Leren	Genezen	Wonderen	Herders	
Leiden	Wonderen	Helpen	Leraars	
Vermanen	Profetie	Genezen		
Barmhartigheidsbetoon	Onderscheiding van geesten	Administreren		
	Talen	Talen		
	Interpretatie van talen			

a. Zet een kruisje in het vakje van die gave waarvan jij denkt dat je deze van de Here God hebt gekregen.

b. Hoe zou je deze gave kunnen inzetten?

c. Staan er gaven bij waarvan jij denkt dat ze er vandaag niet meer zijn?

5. De charismatische beweging

Tegenwoordig heeft de charismatische beweging invloed in de kerken, wereldwijd. Deze beweging legt veel nadruk op het werk van de Heilige Geest en dat is goed. Alleen focussen ze wel heel erg op drie speciale gaven: spreken in tongen, profetie en genezing. Hoe moeten we dit beoordelen? Waaraan moeten charismata volgens de bijbel voldoen? Paulus wijst in 1 Korintiërs 12:3 op de verbinding met Christus, die Heer is. Dienen onze gaven de heerschappij van Christus? Daarnaast wijst Paulus erop dat zonder liefde de werking van de charismata geen zin hebben (1 Korintiërs 13).

L.Floor wijst op een aantal criteria:

- a. Opbouw criterium - 1 Korintiërs 14*
- b. Dienstmotief - 1 Korintiërs 12:25*
- c. Pastoraalmotief – 1 Korintiërs 12:7*
- d. Ordemotief - 1 Korintiërs 14:26-40*

→ Herken je dit en wat vind je hiervan?

→ Is onze gemeente een charismatische gemeente? Vergelijk ook v/a 35 van de Heidelbergse Catechismus

6. Aandachtspunten:

- tongentaal nu nog? Wat is tongentaal? Vergelijk 1 Korintiërs 14*
- streeptheologie (bijzondere gaven van de Geest komen nu niet meer voor)*
- biblicisme (tekstgeloof, alles letterlijk nemen, los van de context)*

Les 8 De kerk – jouw leven!?

Wat is kerk?

Probeer dat eens te omschrijven. En ook wat het doel c.q. de functie is van kerk.

Jij en de kerk

Hoe kijk jij tegen de kerk aan? Kun je in Jezus geloven zonder kerk?

Kerk in je omgeving

Hoe wordt er in je omgeving (buren, vrienden) tegen de kerk aan gekeken? Hoe ga jij daar mee om (hoe reageer jij daarop?)

De ideale kerk

Hoe ziet die er volgens jou uit? En waarom?

Confronteer je mening met artikel 29 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis

Bijbel en kerk

In de bijbel worden verschillende beelden gebruikt voor kerk. Zoek ze op en probeer het te vertalen naar nu toe. Welke spreekt jou het meest aan?

- Johannes 10:1-6
- 1 Petrus 2:4,5
- 1 Korintiërs 3:16
- 1 Timoteüs 3:15
- Genesis 3:15/Openbaring 12
- 1 Korintiërs 12:27
- Openbaring 21 :2,9 en 22:17

Tig kerken

Maakt het wat uit van welke kerk je lid bent? Waarom wel/niet? Wat vind je er van dat er zoveel kerken zijn?

Les 9 Waar ben je kerk voor?

1. Wat is het doel van kerk?

2. Hoe kun jijzelf en hoe kunnen wij als gemeente samen dat doel waarmaken?

3. Jij en de zending

Welk beeld heb jij bij het woord 'zending'? En wat weet je er van af?

4. Waarom zending?

Kun je gedeelten uit de bijbel noemen die gaan over 'zending en evangelisatie'?

5. WorldWideWeb

Over de hele wereld wordt vanuit allerlei landen aan zending gedaan. Wat vind je daarvan?

Waar wordt/werd vanuit de Gereformeerde kerken zending bedreven?

En waar door de Gelderse kerken? Kun je ook enkele activiteiten noemen waaraan daar aandacht wordt besteed?

6. Kun je dat nog wel maken: zending?!

Wat zijn de risico's van zending? Hoe wordt daar tegenwoordig op ingespeeld?

7. Waarom zending?

8. Woord en daad

Hoe kan het een het ander versterken (en omgekeerd; afbreken)?

***geef dat niet de woorden breken op de daden van uw kerk
LvdK 360:3***

Les 10 Kerkgeschiedenis *Afscheiding, Doleantie, Vereniging*

Jij en de kerkgeschiedenis

Geef 's aan hoe jij zelf tegen kerkgeschiedenis aankijkt, wat je er van weet, hoe belangrijk het is er iets van te weten, en welke functie het kan hebben

Functie van kerkgeschiedenis

Het leert je:

- a. Gods daden zien (vergelijk Psalm 78)*
- b. Gods trouw zien: de gemeente, de kerk, zal er tot het einde zijn*
- c. Gods bemoediging. Denk aan soms heel kleine groepjes in landen waar verdrukking is. „Het bloed van de martelaren is het zaad van de kerk.“*
- d. Gods overwinning op satan. Vergelijk de Openbaring aan Johannes.*

Geef je mening over de stelling: de wereldgeschiedenis is ten diepste kerkgeschiedenis

Uit de bijbel

*Lees Matteus 24:4-14; 1 Korintiërs 1:10; 1 Korintiërs 11:19, Titus 3:10 en Judas:9
Wat leren je deze teksten?*

Waar ging het om?

Zie de bijlage

Probeer de volgende vragen te beantwoorden:

- Bij de **Afscheiding**
 - Herken je iets in dit denken van het modernisme wat je ook in onze tijd tegenkomt?
 - gezangenkwestie → leg een link met vandaag.
 - wat is het risico van invloed van de Staat op de kerk?
- Bij de **Doleantie**
 - wat vind je van 'doleren'? Wat kun je daar voor nu van leren?
- Bij de **Vereniging**
 - wat heeft dit ons te zeggen in ons streven naar eenwording met de Christelijke Gereformeerden (CGK) en de Nederlands Gereformeerden (NGK)?

Waar ging het om bij de Afscheiding, Doleantie en Vereniging?

Bij de **Afscheiding 1834** speelde ds Hendrik de Cock uit Ulrum een belangrijke rol.

Wat was er toen aan de hand in de kerken?

- Opkomst van het modernisme. Drong door in de kerk. Geen plaats meer voor het wonder, voor het gezag van de bijbel (Schriftkritiek) en de godheid van Jezus. Optimistisch mensbeeld.
- De gezangenkwestie: men was tegen (veel) gezangen, omdat die niet uit de bijbel kwamen (zoals de Psalmen wel).
- De verhouding kerk en staat speelde een rol. De overheid (Koning Willem I) bemoeide zich steeds meer met kerkelijke aangelegenheden.
- Over het Verbond en doop dacht men verschillend.

De afgescheidenen kregen de naam Christelijke Gereformeerden.

In Hattem was het ds Anthonie Brummelkamp die een hoofdrol speelde in de Afscheiding.

Bij de **Doleantie 1886** was dr Abraham Kuyper hoofdrolspeler.

Hij ging met velen de kerk niet uit maar ze bleven in de Hervormde Kerk doleren = klagen over wat in de kerk steeds meer afweek van de bijbel.

Kuyper emancipeerde de kleine luyden. Was erg actief en invloedrijk. Stichtte een dagblad (De Standaard), een politieke partij (de ARP) en een Gereformeerde Universiteit (De Vrije Universiteit VU). Hij was zelfs rond de eeuwwisseling minister president. Kenmerkende uitspraak: Er is geen duimbreed in deze wereld waarvan Christus niet zegt: Mijn!

Bij de **Vereniging 1892** verenigen zich Afgescheidenen en Dolerenden tot een nieuwe kerkgemeenschap: de Gereformeerde Kerken in Nederland. Wel ontstonden plaatselijke A- en de B-kerken, met verschillende ligging. Een groep kerkleden uit de Afscheiding die moeite had met opvattingen van Abraham Kuyper, o.a. over doop en verbond, gingen niet met de Vereniging mee, en vormden de

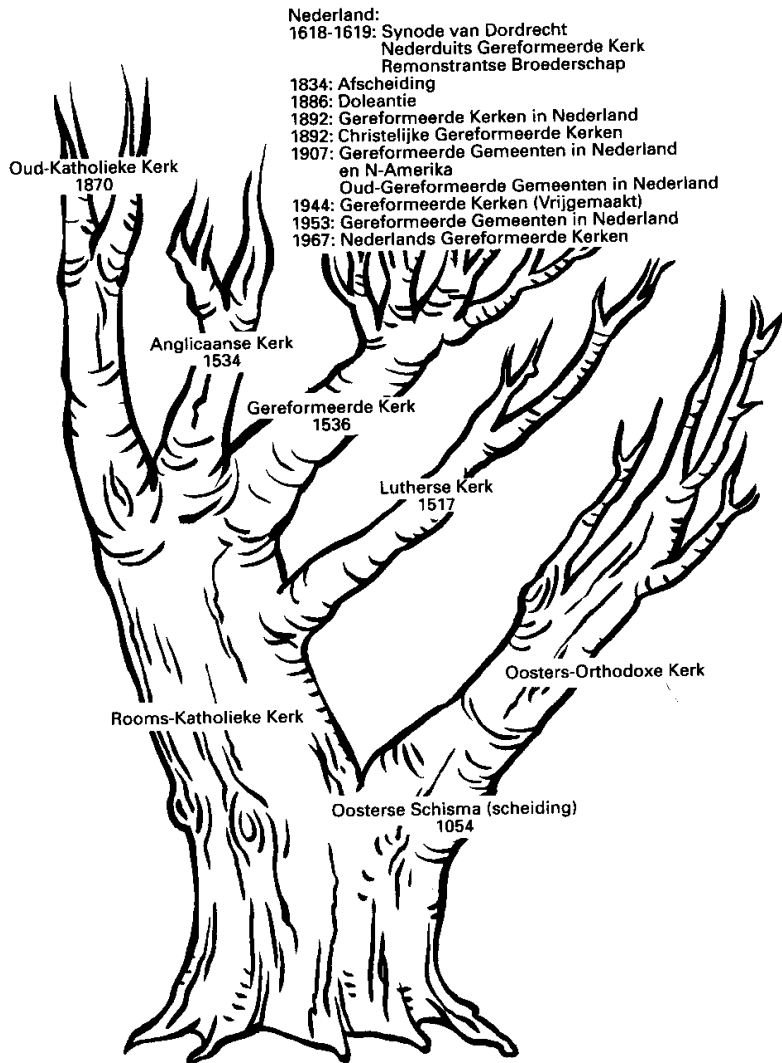
Christelijke Gereformeerde Kerk. Redenen:

- De synode beslist zonder de gemeenten te horen
- Afscheiding en doleantie passen niet bij elkaar, ze zijn met elkaar in strijd.
- De liefde ontbreekt
- De doleantie heeft verkeerde dingen geleerd over de doop.

Les 11 Kerken op rij

De Kerkgeschiedenisboom

Aan de hand van de boom de verschillen tussen de diverse kerken benoemen

Gesprekspunten

Hoe leg je aan een niet-gelovige al die verschillen uit?

Maakt het überhaupt wat uit, al die verschillen?

Hoe denk je over 'shoppen'?

Waarom wil je belijdenis doen in de GKV?

Les 12 **Jouw uitverkiezing**

Jij en je uitverkiezing

Wat weet jij over je uitverkiezing, en hoe kijk jij er tegen aan?

Ben jij uitverkoren?

Hoe weet je dat?

Menselijke moeilijkdoenerij?

Veel mensen, ook gelovigen, vinden de leer over je uitverkiezing typisch zo'n dogmatische kwestie waar je niks mee opschiet. Klopt dat? Waar komt het eigenlijk vandaan?

Lees de volgende Bijbelteksten en probeer er eens conclusies uit te trekken:

Deuteronomium 7:6-8

1 Samuel 16:7,8

Jesaja 41:8-10

Handelingen 13:48

Romeinen 9:14-23

Efeziërs 1:4-6

1 Petrus 2:9

Mijn conclusies:

Uitverkiezing in de geschiedenis

Remonstranten (Arminius) vs Contraremonstranten (Gomarus)

Synode van Dordrecht 1618.1619 → Dordtse Leerregels

Risico's van de leer van je uitverkiezing

Wat zijn de risico's c.q. valkuilen denk je, als het gaat om je uitverkiezing, en wat zou je daar tegenin brengen?

Wat is het doel van (de leer van) je uitverkiezing?

Lees Dordtse Leerregels Hoofdstuk 1 artikel 13 en probeer dat te verwoorden.

Bespreken Romeinen 8:28-30

Lees onderstaande tekst.

Wat vind je van de argumenten die Piper geeft?

Zeven redenen waarom de leer van de uitverkiezing kostbaar is (volgens John Piper, *De vreugde van God*, Utrecht 2007, hoofdstuk V: Gods vreugde in de verkiezing)

1. Deze waarheid is bijbels. Ze komt door de hele Schrift heen voor.
2. Deze waarheid leidt tot verootmoediging van zondaars en tot verheerlijking van God. Zie 1 Korintiërs 1:26-31.
3. Deze waarheid zorgt ervoor dat de kerk niet afglijdt naar dwaalleringen. „Het is alsof de waarheid van Gods vrije en soevereine verkiezing het denken en voelen van de kerk op de een of andere manier behoedt en alert maakt op bewegingen en tendensen die niet overeenstemmen met het Woord van God.”
4. Deze waarheid is het goede nieuws dat Gods verlossing niet alleen aangeboden maar ook verwezenlijkt wordt. God garandeert in zijn almacht dat Hij zijn volk zal redden. Hij heeft dat vastgelegd in de verkiezing en Hij verwerkelijkt dat door het werk van zijn Zoon, en Hij eigent het stellig toe door zijn Heilige Geest en in geloof.
5. Dankzij deze waarheid kunnen wij voldoen aan de eis van heiliging in de Schrift en toch zeker zijn van onze verlossing. Gods verkiezing is de garantie dat Hij door zijn heiligmakende genade zal voltooien wat Hij door zijn verkiezende genade is begonnen. God eist niet alleen gehoorzaamheid, Hij schenkt die ook.
6. Dankzij deze waarheid mogen wij ervaren hoe heerlijk het is dat God door zijn onverbreekelijke verkiezende liefde van ons persoonlijk houdt.
7. Deze waarheid geeft vaste hoop bij evangelisatie en stellige triomf bij zending in dienst van Christus. Juist door de verkiezing zijn zending en evangelisatie mogelijk; vergelijk Johannes 10:16, 52 en Openbaring 5:9. Hij *moet* ze binnenbrengen en zij *zullen* horen.

De Uitverkiezing is in de loop der eeuwen geworden tot een systeem van moeilijke woorden en nog moeilijker zaken. En dat is jammer, want de Uitverkiezing is iets heel moois en heerlijk! Wel is het vooraf goed te erkennen dat je het mysterie in je eigen brein nooit vatten kan. Wij zijn mensen die over Gods werk spreken en nadenken. Wij zijn zondige mensen, met een beperkte blik. Laat dat onze houding en de toonhoogte bepalen. (Jesaja 64:7)

De Dordtse Leerregels zijn speciaal geschreven over de Uitverkiezing. Door de Synode van Dordrecht 1618/1619, n.a.v. de strijd tussen Arminius en Gomarus.

1) God kiest uit

Wie de bijbel leest kan niet om de uitverkiezing heen. God kiest Abram (Nehemia 9:7) en Israël (Deuteronomium 14:2). Jezus heeft het in zijn toespraak valk voor zijn sterven ook over de uitverkorenen (Matteus 24:22,24). En Paulus de positie van het Joodse volk beschrijft t.o.v. de christelijke kerk (Romeinen 9:13, waarbij het woord 'haten' meer is: 'aan voorbij gaan'.)

2) Het is een wonder dat God je uitkiest

God heeft zijn eigen redenen waarom Hij mensen uitkiest. Die reden ligt niet in de mens (dat God je aardig/lief vindt, of omdat je zulke goede dingen doet), maar helemaal en alleen in God.

De enige reden waarom God mensen uitkiest is zijn liefde voor hen (Deuteronomium 7:7,8).

Het is het welbehagen van zijn wil, wat benadrukt de vrijheid die God heeft om te kiezen wie Hij wil. Hij is het aan niemand verplicht om hem/haar uit te kiezen! Door de zondeval hebben we geen enkel recht van spreken meer.

God kiest voor ons. De actie gaat van Hem uit. (Johannes 15:16, 1 Johannes 4:10). God is daarin niet van ons afhankelijk.

En het is alleen maar heel bijzonder om er achter te komen als je gelooft/bidt/bijbelleest/doet wat God wil, dat dat niet zomaar is, maar Gods leiding in je leven, werk van zijn heilige Geest!

3) God kiest je uit in Jezus Christus (Efeziërs 1:1-14)

Je gedachten blijven vaak hangen bij dat wij voordat de wereld gegroundvest werd al door God zijn uitgekozen. Daarin kun je vastlopen, terwijl het een geheimenis is en je het dat ook moet laten zijn. Alleen God kan vooraf iets zeggen over de uitverkiezing, wij mensen alleen achteraf, in de tijd en de loop van de geschiedenis en ons eigen leven.

En dan ontdek je dat de Uitverkiezing iets heel zekers is: het kan door geen macht ter wereld meer ongedaan gemaakt worden! En de nadruk valt op Jezus Christus (heel vaak: 'in Christus' of 'in Hem'). Wij zijn alles wat we zijn in onze Heiland. We zijn in Christus uitgekozen. We zijn in Christus tot kinderen van God aangenomen. We zijn in Christus verlost en vergeven.

En het is alle reden om God te prijzen: *tot eer van de grootheid van Gods genade.*

4) Dat God je uitkiest geeft zekerheid!

De Dordtse Leerregels geven een mooi antwoord op de vraag hoe je nu kunt weten dat je door God uitverkoren bent (Hoofdstuk I artikel 12). Wanneer jij gelooft in Jezus Christus als jouw Heer en Heiland, dan is dat het bewijs ervan dat je uitverkoren bent!

En dat mag je zekerheid geven: het hangt niet van jou (en je goede of slechte werken) af, het is helemaal Gods werk in jou! Vergelijk dat eens met bijvoorbeeld moslims: die moeten allemaal goede werken doen, terwijl ze nooit zeker kunnen zijn in de hemelse heerlijkheid terecht te komen, want dat is „ins'h Allah" (dat blijft aan Allah). Christenen mogen juist zeker zijn van hun behoud en redding in Jezus Christus!

Dat geeft zekerheid, en houdt je tegelijk klein en ootmoedig. En het doet je juichen van blijdschap en verwondering! (1 Korintiërs 1:26-31)

Les 13 Jij gereformeerd?!

1. Gereformeerd...

Je bent lid, of wordt lid, van een Gereformeerde kerk. Waar denk jij aan bij dat woord?

2. Waarom gereformeerd?

Iemand vraagt je: waarom ben je gereformeerd? Wat zou jouw antwoord zijn?

3. Gereformeerd komt van reformatie

In het woord gereformeerd ontdek je het woord Reformatie en dan kun je denken aan de grote (want Europese) reformatie van de 16^e eeuw, met namen als Luther en Calvijn. De kerk werd toen bevrijd uit de scholastiek en dienst aan de rituelen van de kerk uit die dagen. Onder Gods zegen ontdekte men de sola's. Wat betekenen deze woorden:

Sola Gratia

Sola Fide

Sola Scriptura

Solus Christus

Soli Deo Gloria

4. Waar leggen gereformeerden het accent op?

Lees Efeziërs 2:1-10 actief (d.w.z. onderstreep, zet vraagtekens, etc)

1 U was dood door de misstappen en zonden **2** waarmee u de weg ging van de god van deze wereld, de heerser over de machten in de lucht, de geest die nu werkzaam is in hen die God ongehoorzaam zijn. **3** Net als zij lieten ook wij allen ons eens beheersen door onze wereldse begeerten, wij volgden alle zelfzuchtige verlangens en gedachten die in ons opkwamen en stonden van nature bloot aan Gods toorn, net als ieder ander. **4** Maar omdat God zo barmhartig is, omdat de liefde die hij voor ons heeft opgevat zo groot is, **5** heeft hij ons, die dood waren door onze zonden, samen met Christus levend gemaakt. Ook u bent nu door zijn genade gered. **6** Hij heeft ons samen met hem uit de dood opgewekt en ons een plaats gegeven in de hemelsferen, in Christus Jezus. **7** Zo zal hij, in de eeuwen die komen, laten zien hoe overweldigend rijk zijn genade is, hoe goed hij voor ons is door Christus Jezus. **8** Door zijn genade bent u nu immers gered, dankzij uw geloof. Maar dat dankt u niet aan uzelf; het is een geschenk van God **9** en geen gevolg van uw daden, dus niemand kan zich erop laten voorstaan. **10** Want hij heeft ons gemaakt tot wat wij nu zijn: in Christus Jezus geschapen om de weg te gaan van de goede daden die God heeft voorbereid.

De Nieuwe Bijbelvertaling 2004/2007 Nederlands Bijbelgenootschap

Bespreekvragen:

- welk vers spreekt je het meest aan?

- *wat is de 'oude situatie' en wat de 'nieuwe'? En wat herken je daar van?*
- *waar wordt 'de verandering' beschreven en hoe komt die tot stand?*
- *wat kun je hiervan leren?*

Dominee Tim Keller heeft de gereformeerde boodschap kernachtig zo samengevat:

**Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kunt geloven
en tegelijk:
Je bent meer geaccepteerd en bemind dan je ooit hebt durven hopen**

- *wat is het mooie en waardevolle van deze zienswijze?*
- *ken je kerken waar vooral het eerste gedeelte benadrukt wordt?*
- *ken je kerken waar vooral het laatste gedeelte benadrukt wordt?*
- *wat is het belang van evenwicht? Ook voor je geloofsleven?*

5. Wat is gereformeerd?

Probeer nu eens voor jezelf positief te verwoorden wat gereformeerd is.

Les 14 Jij en je belijdenis

1. Jouw belijdenis

Jezus vraagt op een gegeven moment aan zijn leerlingen: Wie zeggen de mensen dat ik ben? Hij krijgt dan allerlei antwoorden. Tenslotte vraagt Hij: en jullie, wie zeggen jullie dat ik ben? Die vraag stelt Hij eigenlijk ook aan jou! Wat is je antwoord?

2. Waarom een belijdenis?

Waarom zou Jezus dat aan zijn leerlingen hebben gevraagd?

Wat is het belang van een belijdenis?

Probeer een antwoord te geven op die vraag, en bekijk daarbij ook de volgende Bijbelgedeelten:

Matteus 10:32 , Marcus 13:11 , 1 Petrus 3:15 , Romeinen 10:9 , Filippenzen 2:11 en Hebreeen 4:14.

3. Persoonlijk en gemeenschappelijk

In de loop van de tijd zijn naast persoonlijke belijdenissen ook gemeenschappelijke belijdenissen ontstaan (zie 5). Hoe denk je dat dat is gekomen? Wat is de functie van zulke belijdenissen?

4. Artikel 7 Nederlandse Geloofsbelijdenis

Lees dat artikel. Wat zegt dit over de waarde van de belijdenis?

5. Welke belijdenisgeschriften zijn er?

In de Gereformeerde kerken kennen we 3 algemene en 3 bijzondere.

*De algemene zijn de **Apostolische geloofsbelijdenis** (definitieve vorm 6^e eeuw); de **Geloofsbelijdenis van Nicea** (vastgesteld in 381 op het concilie van Constantinopel maar reeds beslist op het concilie van Nicea in 325 tegen de leer van Arius) en de **Geloofsbelijdenis van Athanasius** (strijd tegen Arius 451, gaat over de drieenheid van God).*

*De bijzondere zijn de **Nederlandse Geloofsbelijdenis** (uit 1561, gemaakt door Guido de Bres), de **Heidelbergse Catechismus** (uit 1563, gemaakt door Caspar Olevianus en Zacharias Ursinus) en de **Dordtse Leerregels** (gemaakt in 1618-1619 door de Synode van Dordrecht, gaan vooral over de uitverkiezing). Deze laatste drie heten samen **de Drie Formulieren van Eenheid**.*

6. Waarde?

In een aantal kerken hecht men niet veel waarde aan de belijdenis. Men zegt dan: hebben we niet genoeg aan de bijbel? Hebben ze niet hun tijd gehad? Je krijgt alleen maar meer onenigheid erdoor. Wat is jouw mening?

In het boek *De kern van ons geloof* (Tielt 2006), geeft Joseph Ratzinger mooie gedachten door over het belijden van geloof. Enkele citaten volgen hier onder. Overweeg en bespreek ze.

Het symbolum als uitdrukking van de geloofsstructuur

„Het geloof blijkt geen resultaat van eenzaam dromen, waarbij het ik zich iets voorspiegelt en zonder verdere binding uitsluitend over de waarheid mediteert: het is veeleer het resultaat van een dialoog, de weergave van horen, in zich opnemen en antwoorden, die de mens door de wisselwerking van ik en u inschuift in het wij van al degenen die hetzelfde geloven.”

Geloof en woord

„‘Het geloof ontstaat door het horen’ (Romeinen 10:17) is veeleer een blijvende uitspraak, waarin de structuur van wat er gebeurt wordt weergegeven. Daarin komt het fundamentele verschil tussen geloof en zuivere filosofie aan het licht, wat voor het geloof overigens geen hinderpaal hoeft te zijn om vanuit zijn kern de filosofische bestudering van de waarheid nieuwe impulsen te geven. Men zou heel juist kunnen zeggen: Inderdaad, het geloof ontstaat door het ‘horen’, niet – zoals de filosofie – door het ‘nadenken’. Daarom moet het wezenlijke van het geloof daarin worden gezocht, dat het niet bestaat in het uitdenken van wat uit te denken is, wat dan als resultaat van mijn denken uiteindelijk tot mijn beschikking staat. Het is veeleer kenmerkend dat het uit het horen voortkomt, dat het een ontvangen is van wat ik niet heb uitgedacht, zodat het gelovig denken tenslotte altijd nadenken is over wat tevoren gehoord en ontvangen is.

Anders gezegd: in het geloof bestaat een prioriteit van het woord boven de gedachte en daardoor wijkt het structureel af van de werkwijze die de filosofie kenmerkt. In de filosofie gaat de gedachte vooraf aan het woord; filosofie ontstaat immers door het vormen van gedachten die men daarna in woorden tracht uit te drukken. De woorden blijven altijd secundair ten aanzien van de gedachte en kunnen daarom in principe door andere worden vervangen. Geloof daarentegen treedt de mens van buitenaf tegemoet en het is juist het wezenlijke dat het van buitenaf komt. Het is - we moeten het nog eens herhalen – niet iets wat ik zelf uitdenk, maar wat tot mij gezegd is. Iets wat niet uitgedacht is en ook niet uitgedacht kan worden, treft mij, roept mij en legt mij een verplichting op.”

„Ik ben niet door persoonlijk zoeken naar de waarheid tot het geloof gekomen, maar door een aanvaarden dat het mij als het ware voor was.”

„Toch moet als doel vooropstaan dat al wat ik heb ontvangen, meer en meer van mezelf wordt, doordat ik mij eraan toevertrouw als aan iets dat groter is dan ik.”

Geloof als 'symbolum'

„'Symbolum' komt van *symbollein*, wat 'samenvatten', 'bijeenvoegen' betekent.“

„Symbolum is dat stuk dat naar het andere verwijst om daarmee een eenheid te vormen en dat aldus wederzijdse erkenning en eenheid schenkt. Het is de uitdrukking van een mogelijkheid tot eenheid.

In het feit dat men de geloofsbelijdenis *symbolum* noemt, ligt een diepzinnige verklaring besloten van wat ze in wezen is. Want in de kerk was de oorspronkelijke betekenis van de dogmatische formuleringen juist hierin gelegen, dat er een gemeenschappelijk belijden en een gemeenschappelijk aanbidden van God mogelijk zouden zijn. Als *symbolum* wijst het naar het andere, naar de eenheid van geest in een woord. (...) Het is geen op zichzelf staande en geïsoleerde leer, maar vormgeving van onze bekering, die niet alleen bestaat in een omkeer naar God, maar ook naar elkaar met het oog op een gemeenschappelijke verering van God.“

„Uit hetgeen we hier gezegd hebben volgt nog een verdere conclusie: iedere mens houdt het geloof slechts als *symbolon*, als een onvolledig en afgebroken stuk, in handen. Zijn geloof kan zijn eenheid en totaliteit alleen vinden in samenhang met anderen. Slechts in het *symbollein*, in het samenvallen met hen, kan ook het *symbollein*, het samenvallen met God, werkelijkheid worden. Geloof verlangt eenheid, roept om medegelovigen en is in wezen afgestemd op de kerk.“

„Slechts door de blijvende gebrokenheid van het symbool dringt het geloof als een voortdurend uit zichzelf treden van de mens in de richting van God.“

Les 15 **Gedoopt – nu nog avondmaal vieren!**

1. Doop en avondmaal – wat vind je daarvan?

Wat heb je aan je doop en verwacht je van het avondmaal?

2. Waar komen doop en avondmaal vandaan?

Waar gaat het in de bijbel over doop en avondmaal?

3. Wat symboliseert de doop?

De Catechismus zegt dat we door sacramenten de belofte van het evangelie nog beter kunnen begrijpen. Wat merk jij daar zelf van? Wat maakt de doop jou duidelijk?

4. Overdoop?

Tegenwoordig hoor je nogal eens van mensen die zich opnieuw laten dopen. Waarom doen ze dat? Wat vind je er van?

5. Wat symboliseert het avondmaal?

Wat maakt het avondmaal jou duidelijk? Maakt het wat uit of je actief meedoet? Wat vind je van de verschillende manieren waarop het avondmaal gevierd kan worden?

6. Alleen volwassenen?

Wat zijn de argumenten dat kinderen bij ons geen avondmaal meevieren en wat vind je daar van?

7. Wat doe jij met doop en avondmaal?

Welke invloed heeft het op je leven dat je gedoopt bent (nu) en dat je avondmaal mag vieren (straks)?

Les 16 Je omgang met de Here

1. Welke Bijbelse persoon (m.u.v. de Here Jezus) vind jij inspirerend en waarom?

2. Wat is je mooiste Bijbeltekst en waarom?

3. Hoeveel tijd besteed jij gemiddeld per dag aan Bijbellezen en gebed?

4. Vertrouwelijke omgang met God

Lees Psalm 25:12-14 en bespreek de volgende vragen:

1) wat versta jij onder 'vertrouwelijke omgang' met God?

2) hoe ontstaat zo'n vertrouwelijke omgang?

3) ken jij zelf zo'n vertrouwelijke omgang met de Here?

5. WWJD

Je kent vast wel de uitdrukking WWJD. Wat vind je daarvan?

Vertel iets over de keuzes die jij in het leven maakt, wat je daarin moeilijk vindt of juist niet.

6. Jezus volgen

Lees en bespreek Lucas 14:25-27. Radicaal of net ietsje te?

7. Heilig?

Meerdere keren lees je in de bijbel dat God zegt: wees heilig, want Ik ben heilig. Wat roept het woord heilig bij je op? Wat moet je er onder verstaan? En wat zegt die oproep van God jou?

Les 16 vervolg Je omgang met de Here

8. Heilig = zonder zonde?!

Als je heilig bent, doe je dan geen zonde meer? Lees en bespreek in dit verband Romeinen 6, Romeinen 7:15-25 en 1 Johannes 1:5-2:6

9. Heilig - hoe is dat mogelijk?

Hoe kun je je leven heiligen? Vergelijk Romeinen 8:26 en Galaten 4:4-7. Bespreek hoe dat concreet werkt (of niet, en waar ligt dat dan aan?)

10. Geef je oordeel over de volgende gedachte:

APART GEZET:

Tijd	→	gebedstijd
Informatie	→	Bijbellezen
Werk	→	zondagsrust
Muziek	→	stilte
Woorden	→	aanbidding
Gedachten	→	meditatie
Eten	→	vasten
Geld	→	tienden
Bezit	→	delen
Relaties	→	kerkgemeenschap
Kerkgemeenschap	→	avondmaal
Vriendschap	→	seks met huwelijkspartner

- 11. Heiliging betekent:**
- dat je leert denken zoals Jezus
 - dat je leert voelen zoals Jezus
 - dat je leert spreken zoals Jezus
 - dat je leert doen zoals Jezus
 - dat je leert leven in Hem

12. Heilig worden en heilig zijn

Heiliging is een proces: „Ik word door God heilig gemaakt“

Heilig is een status: „Ik ben in Gods ogen al heilig“

Vergelijk Zondag 23 HC, vraag en antwoord 60!!!!

Les 17 Je toekomst(verwachting)

1. Je toekomst ...

Een dichter schreef eens: denkend aan de dood kan ik niet slapen / als ik niet slapen kan denk ik aan de dood

→ *Ben jij weleens in je gedachten bezig met de dood?*

2. Niets na de dood

Veel mensen willen je doen geloven dat het met de dood afgelopen is. Hoe zou je deze gedachte weerleggen? Onderbouw je reactie met gegevens uit de bijbel.

3. Stervenen dan?

Het is de titel van een boek waarover veel te doen is geweest in de geschiedenis van de vrijgemaakte kerk (kwestie ds Telder, jaren zestig vorige eeuw). Heb je een idee met welke achterliggende vraag de schrijver zich heeft beziggehouden?

Lees hierbij Heidelbergse Catechismus v/a 57, Lucas 16:22 en 23:43, Filippenzen 1:21-24, Job 19:25,26, 1 Korintiërs 15

4. Hoe zal het dan zijn?

Welk beeld heb je van de nieuwe aarde nadat Jezus is wedergekomen? Zoek hierbij een bijbelgedeelte.

5. Jezus komt terug!

Wat kun je zeggen over de terugkomst van Jezus?

6. Wat betekent Jezus terugkomst voor jou, nu?

Denk aan het verhaal van de 5 dwaze en 5 wijze meisjes. Vergelijk ook met 1 Korintiërs 3:12-15.

Les 18 Heb jij een bijbels vrouwbeeld?

1. Achterhaald?

Geef aan wat jouw gedachten zijn over hoe de bijbel tegen de vrouw aan kijkt. Probeer je gedachten ook te onderbouwen.

2. Samen beeld van God of hulpje van de man?

Lees en bespreek Genesis 1:26,27 in relatie met 2:18-25. Wat heeft dit over het bijbels vrouwbeeld te zeggen?

Vergelijk voor het hulp zijn: Psalm 33:20 en 124:8.

3. Cultuurbepaald?

In hoeverre is het beeld dat de bijbel biedt van de vrouw cultuurbepaald? En in hoeverre geldt dat van jouw eigen 'vrouwbeeld'?

4. Vrouw in de bijbel

Noem eens een aantal Bijbelverhalen of gedeelten waar de bijbel juist uitgesproken positief is (wellicht tegen de cultuur van die tijd in!) over de vrouw.

5. De man het hoofd van de vrouw

Lees en bespreek Efeziërs 5:22-33. Wat heeft deze tekst jou te zeggen?

6. Vrouwen moeten in de kerk hun mond houden

In de gereformeerde kerken (en trouwens ook in bijvoorbeeld evangelische gemeentes) geven alleen mannen leiding aan de kerk (predikant, ouderling, diaken). Steeds vaker hoor je dat dit ouderwets is en moet veranderen: waarom zou een vrouw geen predikant, ouderling of diaken mogen zijn? Bespreek dit en betrek bij je antwoord ook de teksten waarop de mening van de kerk gebaseerd is: 1 Korintiërs 11:3-16 en 14:34,35, 1 Timoteüs 2:11,12. Vergelijk met Romeinen 16:1, Galaten 3:27,28 en 1 Timoteüs 3:11.

Lees onderstaande tekst van Tim Keller.

Wat vind je van de redenering van Keller?

Je kunt de bijbel niet letterlijk nemen

Gedeelte uit het boek van Tim Keller: In alle redelijkheid. Christelijk geloof voor welwillende sceptici, Franeker 2008

Kijk eens hoe de visies van hedendaagse Engelsen verschillen van die van hun Angelsaksische voorouders, duizend jaar geleden. Stel dat ze allebei de Bijbel lezen en aankomen bij het evangelie van Marcus, hoofdstuk 14. Eerst lezen ze dat Jezus zegt dat hij de Mensenzoon is die aan het einde van de tijd met zijn engelen zal komen om de wereld volgens zijn rechtvaardigheid te oordelen (vers 62). Verderop lezen ze over Petrus, de voornaamste discipel, die zijn meester driemaal verloochent en op het eind zelfs vervloekt om zijn eigen hachje te redden (vers 71). Maar later wordt Petrus vergeven en in zijn leiderspositie hersteld (Marcus 16,7; Johannes 21,15vv). Het eerste verhaal zal bij hedendaagse Engelsen afschuw oproepen. Dat klinkt zo veroordelend en exclusief. Maar ze zullen het verhaal over Petrus schitterend vinden. Zelfs zo iemand kan worden vergeven en in zijn positie worden hersteld! De Angelsaksen zouden zich echter nauwelijks storen aan het eerste verhaal. Ze waren al bekend met de Dag van de Afrekening ("*Domesday*") en waren eigenlijk wel blij daar meer informatie over te krijgen! Maar het tweede verhaal zou hen hebben geschokt. Petrus' ontrouw en verraad mochten naar hun overtuiging nooit vergeven worden. Hij verdiende het niet te mogen blijven leven, laat staan de voornaamste apostel te worden. Dit zou hun zozeer tegen de borst stuiten dat ze de Bijbel in een hoek zouden willen smijten en er geen letter verder in lezen.

Wij vinden de Angelsaksen natuurlijk primitief. Maar er zal een dag komen waarop anderen de dominante overtuigingen van onze cultuur primitief zullen vinden. Hoe kunnen we wat onze tijd "progressief" vindt als standaard gebruiken om uit te maken welke delen van de Bijbel geldig zijn en welke niet? Veel van wat onze grootouders en overgrootouders geloofden, vinden wij nu dwaas en beschamend. Dat proces houdt nu niet ineens op. Onze kleinkinderen zullen veel van onze meningen ook ouderwets vinden. Het zou toch treurig zijn als we de Bijbel zouden weggooiden vanwege een overtuiging die spoedig zwak of zelfs verkeerd zal blijken te zijn? Als je wegblijft bij het christendom omdat sommige Bijbelteksten je tegen de haren instrijken, doe je alsof God (als hij bestaat) het nooit met jou oneens kan zijn. Dat slaat toch nergens op?

Ik heb nog een klein advies voor mensen die worstelen met bepaalde dingen die de Bijbel zegt. We moeten niet vergeten onderscheid te maken tussen de belangrijkste bijbelse boodschap en de minder belangrijke thema's.

De Bijbel spreekt over de persoon en het werk van Christus, maar ook over de positie van weduwen in de kerk. Het eerste onderwerp is veel fundamenteeler. Zonder dit eerste onderwerp zou het tweede onderwerp kant noch wal raken. Om die reden moeten we het bijbelse onderwijs in de juiste volgorde tot ons door laten dringen.

Laten we als voorbeeld eens kijken naar een onderwerp dat vandaag in het centrum van de aandacht staat. Als je zegt: "Ik kan niet aanvaarden wat de Bijbel zegt over *gender* en over de

verhouding tussen mannen en vrouwen", dan moet je niet vergeten dat ook christenen onderling van mening verschillen over de betekenis van bepaalde teksten en over veel, heel veel andere dingen. Maar ze belijden allemaal met de woorden van de Apostolische Geloofsbelijdenis dat Jezus op de derde dag is opgestaan uit de doden. Maak je niet druk over *gender* en over de verhouding tussen mannen en vrouwen voordat je duidelijk hebt wat je vindt van de centrale leerstellingen van het geloof. .

Misschien zeg je: "Maar ik kan de Bijbel niet aanvaarden als hij ouderwetse dingen zegt over de verhouding tussen mannen en vrouwen." Daarop zou ik met deze vraag reageren: zeg je nu werkelijk dat Jezus niet uit de dood kan zijn opgestaan omdat jou niet aanstaat wat de Bijbel over de seksen zegt? Ik weet zeker dat ook jij dat een onlogisch verband vindt.

Als Jezus de Zoon van God is, moeten we serieus nemen wat hij zegt, inclusief zijn vertrouwen op het gezag van de hele Bijbel. Als hij niet is wie hij zegt te zijn, waarom zouden we ons dan überhaupt nog druk maken over wat de Bijbel zegt?

Je moet het zo zien: als je een duik neemt in het ondiepe deel van het bijbelse zwembad, op de plaats waar veel menings- en interpretatieverschillen zijn, stoot je je hoofd. Maar als je in het midden van het bijbelse zwembad duikt, op de plaats waar consensus is (over de godheid van Christus, over zijn dood en opstanding), dan ben je veilig. Het is belangrijk om eerst na te denken over de bijbelse kernthema's over wie Jezus is en of hij uit de dood is opgestaan voordat je de Bijbel verwerpt vanwege zijn minder centrale en meer controversiële leerstellingen.

Les 19 Leiding van God in je leven

1. Wat merk jij van God?

Zijn er momenten aan te wijzen in je eigen geschiedenis waarin je de leiding van God hebt ervaren? Wil je er iets over vertellen?

2. God gaat met mensen om

*Eigenlijk is het onvoorstelbaar dat God (die heilig en almachtig is, die **God** is) met mensen wil omgaan. Telkens heeft Hij mensen opgezocht, en ging een band (verbond) met hen aan. Kun je voorbeelden geven uit de bijbelse geschiedenis?*

3. Zegen en vloek

Verschillende keren in de bijbel wordt het verband zichtbaar tussen zegen op gehoorzaamheid aan God, en vloek op ongehoorzaamheid (denk bijvoorbeeld aan de Tien Geboden, en aan de verbondsvernieuwing bij Ebal en Gerizim, de Richterentijd (toen deden ze wat kwaad was in de ogen van de Here), voorspoed in de tijd van David en Salomo, en het verderf daarna met de straf van de ballingschap. Hoe pas je dat verband voor jezelf toe?

4. Leiding en lijden

Hoe ga jij om met de spanning tussen de leiding van God in het leven (en dat Hij almachtig is) en het lijden dat er is?

5. Jozef en Job

De levensverhalen van Jozef en Job staan niet voor niets in de bijbel. Wat kunnen ze je duidelijk maken?

Les 20 Huwelijk en samenwonen

1. Trouwen of samenwonen?

Waar zou je zelf voor kiezen en waarom?

2. Wat is het verschil?

Probeer eens aan te geven wat het verschil is tussen trouwen en samenwonen.

HUWELIJK	SAMENWONEN

3. Bijbel en huwelijk (1)

Hieronder volgt de opvatting van een jongere, geformuleerd in een opstel over 'samenwonen en de bijbel'. Geef je reactie.

De Bijbel laat zich niet uit over samenwonen. Telkens als het gaat over het huwelijk dan wel het één zijn van man en vrouw (seks) dan wordt dit in een context van ontrouw verteld. Waarna vaak de vermaning komt dat ontrouw een zonde is. Het huwelijk zoals wij dat kennen (de juridische vorm waarbij man en vrouw *Ja* zeggen in het gemeentehuis en waarbij vervolgens de vermogens in elkaar opgaan) wordt in de bijbel niet in die zin gezien. Trouwen/huwelijk in de bijbel is seks hebben. Zodra man en vrouw seks hebben dan sluiten zij een verbond met elkaar en met God waardoor zij één zijn. Dit is dus een belangrijk onderscheid. Het is niet trouwen en dan pas seks, nee, seks = getrouwd voor God.

(...)

Hier los van vind ik dat het onderscheid tussen samenwonen en seks in het algemeen gemaakt kan worden. De bijbel heeft het telkens over één worden van man en vrouw. Samenwonen houdt dit totaal niet in. Het samen onder één dak wonen betekent niet automatisch seks. Een studenthuis houdt dit ook in. Als je blijft logeren ook. Als je samen op vakantie gaat ook. Als een man en vrouw de keuze hebben gemaakt om nog geen seksuele gemeenschap te hebben met elkaar kunnen ze ook prima samenwonen, deze keuze is aan henzelf, het gebeurt dan heus niet als ze wel gaan samenwonen. Als een man en vrouw wel seks met elkaar hebben en die keuze dus wel gemaakt hebben kunnen ze ook prima samenwonen of net zo goed ook niet. Dit staat hier los van.

(...)

De kerk heeft samenwonen naar mijn mening altijd afgekeurd (en wellicht creatief gelezen in de bijbel) omdat zij wilde voorkomen dat man en vrouw te makkelijk seks met elkaar hadden. Let wel, deze achterliggende gedachte is een goede zaak. Gemakkelijk met iemand seks hebben is niet de bedoeling van God want seks met elkaar hebben is een verbond sluiten met elkaar voor altijd. De bijbel geeft niet voor niets zoveel waarschuwingen over ontrouw. Niet samenwonen is verboden, maar makkelijk seks hebben (en eventueel later

weer uit elkaar gaan). Door het samenwoningsverbod wordt dit wel moeilijker gemaakt en dus is het een bruikbaar hulpmiddel, maar ook niet meer dan dat. Er is geen ge- of verbod! Door te verkondigen dat er geen seks voor het huwelijk mag zijn zorgt de kerk ervoor dat het seks hebben met elkaar een bewuste keuze wordt welke niet lichtvaardig genomen mag worden. De keuze voor seks mag niet lichtvaardig genomen worden, dit heeft echter niets van doen voor de keuze om met elkaar samen te wonen. Samenwonen impliceert niet automatisch ook seks. Je kunt ook prima met elkaar leven zonder dat er seks bij komt. Natuurlijk is dit moeilijk en zal dit in vele gevallen niet opgaan, maar in de huidige samenleving komen jongeren al veel eerder voor de keuze van wel of geen seks te staan. (...) Niet het samenwonen zou daarom verboden moeten worden, maar het onbedacht seks hebben met elkaar.

4. Bijbel en huwelijk (2)

Het is waar dat de bijbel het onderscheid zoals wij dat kennen tussen huwelijk en samenwonen niet kent. Toch zijn er in de bijbel genoeg passages te vinden die iets over (het duurzame van) het huwelijk zeggen. Lees onderstaande teksten en trek je conclusies.

- Genesis 2:18-25 (vergelijk Matteus 19:3-5 en Efeziërs 5:31,32)
- Genesis 29:21-27
- Exodus 22:15,16
- Ruth 4
- 1 Korintiërs 7:1-6

5. Jezus en het huwelijk

In het Nieuwe Testament wordt de kerk verschillende keren de bruid van Christus genoemd. Jezus zelf is dan de Bruidegom. Heeft dit beeld ook wat te zeggen in het gesprek over huwelijk en samenwonen? Wat (niet)?

6. Verdere bezinning

1. Wat vind je er van dat onze kerk mensen die samenwonen niet laat deelnemen aan het heilig avondmaal?

2. Is er verschil tussen 'zomaar samenwonen' en 'samenwonen met een samenlevingscontract'?

Les 21 Belijdenis doen

1. Terugblik op het afgelopen seizoen

Wat vond je van de lessen? Heeft het je dichter bij God gebracht? Wil je inderdaad belijdenis doen? (waarom wel/niet?)

2. Belijden hoort bij christen zijn

Bespreek de Bijbelteksten; wat zegt jou dit over je belijdenis doen?

Matteus 10:32

Lucas 6:45b

Romeinen 10:9,10

1 Timoteus 6:12

1 Johannes 4:15

3. Geschiedenis

Geef je mening over de volgende standpunten.

- Roomse kerk: je gelooft wat de kerk gelooft.
- Maarten Luther: „Het geloof heet alleen christelijk geloof, wanneer je zonder wankeling gelooft dat Christus niet alleen voor Petrus en de heiligen zulk een man is, maar ook voor uzelf, ja voor uzelf meer dan voor andere. Er ligt geen zaligheid in dat je gelooft dat Christus voor de vromen een Christus is, maar dat Hij voor u een Christus is en de uwe is.“
- Martin Bucer: „Je staat voor Gods aangezicht en Hem kun je niet bedriegen. Je ja moet ook ja zijn.“

4. Karakter van de belijdenis

- *openlijk iets voor je rekening nemen*

- *verantwoordelijk willen zijn*

- *publiek – waar anderen bij zijn*

- *eed – plechtige belofte*

- *antwoord op je doop*

- *niet: 'je neemt je doop voor eigen rekening' - God neemt jou voor tijd en eeuwigheid voor zijn rekening!*

5. Alles anders?!

Wat verandert er eigenlijk als je straks belijdenis hebt gedaan? En wat niet?

6. Eindpunt?

Is belijdenis doen een eindstation/hoogtepunt?

Publiek je geloof belijden voor God en zijn gemeente

Artikel van ds B.Luiten in De Reformatie, 12 april 2008

'Waarom is het eigenlijk zo, dat ik voor in de kerk ga staan om mijn geloof te belijden?'

Met vaste regelmaat wordt die vraag gesteld.

De één vindt het spannend om daar te staan, een ander vindt het wat formeel. En een derde zegt: 'ik heb allang voor God gekozen; wat moet ik daar dan nog?'

Jongeren willen weten wat ze doen, en waarom. Daar vragen ze naar. En daar hebben ze groot gelijk in. Het gaat om hun geloof, hun belijdenis, daar moeten ze helemaal achter kunnen staan.

Dus: waarom gebeurt dat voor in de kerk? Waarom is bijvoorbeeld het gesprek met de kerkenraad niet voldoende? Wat heeft de kerk er eigenlijk mee te maken...?

Bruiloft

Volgens mij kan al die aarzeling verdwijnen als sneeuw voor de zon, als je bedenkt wat je met je jawoord doet. Vergelijk het 'ja' voor God met het 'ja' op een trouwdag. Dat is de beste vergelijking die er bestaat. Want God vraagt naar de liefde van ons hart, Jezus noemt ons zijn bruid. De vraag is: wil je God toebehoren, zoals een bruid zich toevertrouwt aan haar bruidegom?

Hier verdwijnt ieder spootje formalisme, zo dat er al zou zijn. Want dit is zo persoonlijk als het maar kan. Liefde van hart tot hart.

God zegt 'ja', wat zeg jij?

Of heb je dat al gezegd, geloof je allang? Maar dat kan toch geen bezwaar zijn. Zo gaat dat in de meeste verkeringen, dat je liefde groeit en dat je dat bij herhaling tegen elkaar zegt. Je leert elkaar kennen, je merkt dat je naar elkaar toegroeit. Dat wordt op een trouwdag niet ontkend, integendeel. Daar wordt vanuit gegaan. Op dat moment begint je liefde niet, maar zij wordt verzegeld, in een verbond voor het leven.

Zo heb je ook op de dag van je openbare geloofsbelijdenis een periode achter je, waarin je God hebt leren kennen. 'Verkeringstijd' is misschien het goede woord niet hiervoor. Maar het was wel een aanloop naar de keus van je leven. Als je gaat ontdekken wat genade is, hoe diep dat gaat, en wie God daarin is, kun je al een bijzondere verbondenheid ervaren. Daarin leer je de Here persoonlijk kennen, meer en meer. Dan heb je Hem al heel vaak gedankt en je liefde verklaard, voordat je voorin de kerk staat. En toch vraagt dat alles dan (op één of andere manier) om een moment, waarop je een keus maakt, publiek. Een keus, die wordt vastgelegd voor God en mensen. Want het gaat om een trouwverbond. Gods 'ja' in de doop was ook zo, dat iedereen het mocht horen en zien. Dit is niet geheimzinnig, dit doortrekt het hele leven. Zoals een huwelijk publiek bekend wil zijn, zo ook je band met God: 'wij horen bij elkaar, en daar moet niemand tussen komen'.

Spannend?

Is dat spannend, om dan zo voorin de kerk te staan? Ja, een beetje wel. En toch zijn er weinig bruidsparen die er daarom vanaf zien.

En als je er even over nadenkt, is het veel meer ontspannend. Je belofte is belangrijk, dat mag je ook wel voelen. Maar toch, daarin grijp je vast dat God je wil dragen. Dat Hij in alles je wil helpen, dat je nooit iets alleen hoeft te doen. Als dat door je heen gaat, valt er juist spanning van je af.

Ik ken een predikant die erg zenuwachtig was voor de eerste keer, dat hij de kansel op zou gaan. Totdat iemand tegen hem zei, dat hij goed moest letten op z'n eerste zin: 'Onze hulp is in de naam van de Heer...' Dat is het! Zolang je denkt dat je het alleen moet doen, ben je nerveus. En als je denkt, dat je

belofte volmaakt moet zijn, ben je zo gespannen als een veer. Maar als je je mag toevertrouwen aan die God, die precies weet wie je bent, valt er juist een last van je schouders.

Merkwaardig trouwens, dat je zo vol kunt zijn van je eigen belofte, dat je nauwelijks meer hoort wat die ander zegt. In de voorbereiding op een trouwdienst kan het een eye-opener zijn als ik dat benoem.

Iemand kan heel zijn hart willen leggen in zijn aanstaande trouwbelofte, en dat is geweldig goed natuurlijk. Maar hoort hij ook wel wat die ander belooft, en wat hij daarin krijgt, aan levenslange hulp en liefde en trouw? En houdt hij daar ook rekening mee? Krijgt dat een plek? Hoe dan?

Wij zijn een actief volkje. Het doen zit ons meer in het bloed dan het ontvangen. Toch is dat ontvangen juist zo wezenlijk, dat je in een huwelijk die ander echt toelaat in je leven. Het 'doen' kan heel stoer gebeuren, maar voor 'ontvangen' moet je je openstellen. Kwetsbaar durven zijn. Alleen dan kan je geholpen worden, dan gaat het lukken.

Dat is tussen mensen zo.

Dit is nog veel meer zo als je belijdenis doet van je geloof. Je keus voor God is belangrijk, wat je daarmee zegt en doet. Voel dat maar. Maar daarin is vooral belangrijk dat je wilt ontvangen wie Jezus voor je wil zijn. En dus dat je heel goed naar Hem luistert, Hem toelaat in wie je bent en hoe je denkt. Alleen dan gaat het lukken.

Voor iedereen die ooit een trouwverbond is aangegaan, met God of mensen, is dit levenslang het punt waar het om draait: die ander echt binnen laten komen, alle deuren van je leven openzetten. Anders wordt het heel spannend. Dan kun je voor die ander doen wat je wilt, maar je houdt het niet vol. Terwijl er zoveel ontspanning mag zijn, in geborgenheid, aanvaarding en liefde.

De gemeente handelt

Daarvan wil de gemeente graag getuige zijn. Zij wil om je heen staan, Gods zegen je toezingen en voor je bidden. En dan zo je toelaten tot het bruiloftsmaal, de voorsmaak ervan, in de naam van Jezus.

Ja, dat doet de gemeente, in de naam van de Heer. De kerkenraad geeft daar leiding in, hij spreekt en onderzoekt. Maar de gemeente laat je toe, zij ontvangt je. Daarom is de eredienst de meest geschikte plaats om je geloof te belijden. Want als de gemeente bijeen is in de naam van God, handelt zij in de naam van God, met zijn volmacht. Zij aanvaardt je, zij geeft je een plek aan de tafel waar Jezus de gastheer is.

Als je dat beseft, wil je dat niet inruilen voor een andere gelegenheid om je belijdenis te doen.

Integendeel, er gaat ook diep door je heen wat de gemeente eigenlijk is. Hier wil je bij horen, al is er menselijk gezien misschien van alles aan te merken. Want hier is God, hier wordt gehandeld en gesproken in de naam van God. Hier worden sleutels bediend van het hemels koninkrijk. Misschien gebeurt dat nog gebrekkig, maar toch zal de weg tot God, die hier en nu verkondigd wordt, straks geen andere zijn. Wat hier in de naam van Jezus wordt vergeven, dat is vergeven, ook in de hemel. Wie hier in de naam van Jezus wordt aanvaardt, die is aanvaard, voor nu en later (Joh. 20:21-23).

Dat is niet gezegd, uiteraard, om God op te sluiten in ons handelen. Dat zou niet kunnen. Maar hiermee is wel in herinnering gebracht, dat de almachtige God ervoor gekozen heeft de gemeente te laten handelen in zijn naam. Aan haar heeft Hij de bediening van zijn sleutels toevertrouwd. Daarom is de eredienst uniek en onvervangbaar, dat de gemeente dan ook werkelijk samenkomt in de naam van de Heer, om die sleutels te hanteren.

In leven en in sterven

Elke vergelijking gaat ergens mank. Zelfs die van een aardse bruiloft. Want Gods trouwverbond is méér. Treffend komt dat uit in de eerste belijdenisvraag: 'beloof je bij de belijdenis van deze leer te blijven in leven en sterven?'

Dat vragen wij op een trouwdag niet. Daar vragen wij trouw in heel het leven, tot de dood scheiding maakt. Verder gaat het huwelijk niet, daar houdt het op.

Maar daar houdt het trouwverbond met God niet op! Prachtig om te zien, indrukwekkend om te

belijden. Als je komt te sterven, blijf je dan ook op God vertrouwen? Al ben je misschien nog jong, heb je ook nog heel andere plannen en verlangens. Wil je dan toch naar de Bruidegom gaan, als Hij je roept? Vertrouw je Hem je leven toe, hoe Hij je ook leidt, op aarde en naar de hemel?

Ja, dan zeg je wat, als je dat belooft.

Dat is hét antwoord waar Jezus op wacht, en dat Hij telkens weer horen weer. Laat het de ziel zijn van je gebed.

Het is het antwoord op Golgotha, het offer, waar het trouwverbond op rust.

Het is het antwoord op je doop, waarin God tot je sprak voor eeuwig.